

Nota van B&W

Portefeuille mr. B. B. Schneiders
Auteur Dhr. S.J. de Looze
Telefoon 5113508
E-mail: s.looze@haarlem.nl
SO/BD Reg.nr. SO/BD/2006/822
Te kopiëren: ABC
B & W-vergadering van 12 september 2006

Onderwerp

Evaluatie programma Waarderpolder

Bestuurlijke context

De voorliggende evaluatie van het programma Herstructurering Waarderpolder geeft een compleet beeld van de werkzaamheden sinds 1997. De onlangs geïncasseerde Stireasubsidie heeft dit ijkmoment bepaald. Gezien de succesvolle prestaties en de gunstige prognoses vindt het College het passend om het goede nieuws met persbericht te agenderen. Deze evaluatie heeft geen financiële consequenties, de financiële verantwoording van het programma Waarderpolder vindt jaarlijks plaats binnen het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG). De evaluatie zal echter wel in de komende maanden een vervolg krijgen met een plan van aanpak voor de komende jaren, het masterplan Waarderpolder 2006-2012 en kredietvoorstellen voor deelprojecten en programmakosten.

B&W-besluit:

1. Het college stemt in met de aard en strekking van bijgevoegde evaluatie programma Waarderpolder 2006.
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties.
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de portefeuillehouder geeft perstoelichting
4. De commissie Ontwikkeling ontvangt het besluit van het college ter informatie

EVALUATIE PROGRAMMA WAARDERPOLDER

Een tussenevaluatie 1997-2006

1. Inleiding

1.1. Locaties

Het bedrijvenpark Waarderpolder is 160 hectare groot, herbergt 700 bedrijven en is ongeveer 100 jaar oud. Het is het enige grote bedrijvenpark in Haarlem, zelfs in de regio Zuid-Kennemerland en kent een unieke, centrale ligging tussen IJmond, Schiphol en Amsterdam. Eind vorige eeuw is geconstateerd dat delen van de Waarderpolder sterk verouderd en verpauperd waren. Leegstand en dalende werkgelegenheidscijfers waren het gevolg. In 1997 is het programma herstructurering Waarderpolder gestart in overleg met het bedrijfsleven, regionale partners, provincie en het ministerie van EZ. Leegstaande bedrijfsgebouwen moesten gesloopt worden of behouden in het geval van industrieel erfgoed, de bodem gesaneerd, de infrastructuur verbeterd en bedrijfskavels moesten bouwrijp worden gemaakt om opnieuw te kunnen uitgeven aan nieuwe bedrijven.

Bij de start zag het ernaar uit dat de herstructurering 20 hectare bedrijventerrein zou opleveren. Door de succesvolle aanpak is hier met de komst van een aantal ontwikkelende partijen in de loop der tijd 25 hectare aan toegevoegd door kansen die zich in de Waarderpolder op de markt hebben voorgedaan. Dit betekent dat gedurende een periode van 15 jaar meer dan een kwart van de Waarderpolder op de schop is gegaan. Intensief ruimtegebruik op de vrijkomende kavels moet daarbij leiden tot een groei van het aantal arbeidsplaatsen van 12.000 tot 16.000. .

De herstructurering is ondertussen ruim over de helft, wanneer het gaat om de strekkende hectares. Projecten als het Nieuwe Energie (het voormalig gasfabriekenterrein, het EBH), het Waarderveld en de Noordkop Waarderpolder werden aanvankelijk vertraagd door complexe saneringen en vertraagde besluitvorming inzake de verplaatsing van het woonwagenkamp en de aanleg van de noordelijke oeververbinding, maar zijn nu afgerond of in ontwikkeling.

1.2 Kwaliteit

Reeds bij de start van het programma werd duidelijk dat een herstructurering van de Waarderpolder nieuwe kansen zou gaan bieden aan dit uniek gelegen bedrijventerrein. Intensivering van ruimtegebruik en werkgelegenheid gecombineerd met marktsegmentatie zou de regionale economie gaan versterken. Maar daarnaast stond een kwaliteitsverbetering van de Waarderpolder als geheel stevig op de agenda. Duurzaamheid, bereikbaarheid, innovatie, beheer, centrale voorzieningen voor ondernemers en werknemers, de introductie van parkmanagement, beeldkwaliteit, promotie en acquisitie werden stuk voor stuk items die in overleg met het bedrijfsleven, maar ook met Provincie en rijksoverheid werden besproken en aangepakt.

1.3 Nieuwe inzichten

Met de herstructurering van de Waarderpolder is de belangstelling voor dit deel van de stad vergroot. In de discussie over het Structuurplan van de gemeente Haarlem zijn de thema's verdichting en ruimtelijke kwaliteit verder uitgediept. Maar ook bij de vervanging van oud voor nieuw binnen het herstructureringsproces zelf is de aard van het bedrijvenpark veranderd. Tenslotte is de behoefte om regionaal samen te werken groter geworden. In hoofdstuk 4 wordt aan deze zaken nader aandacht aan besteed.

2. Beschrijving van de locaties

De herstructurering van de Waarderpolder speelt zich af op meerdere locaties. In de bijlagen treft u een overzicht aan met plattegrond van de beschreven locaties.

2.1 Zuidwesthoek Waarderpolder (10,4 ha)

De zuidwesthoek van de Waarderpolder bestaat uit 3 herstructureringslocaties, Nieuwe Energie (voormalig GEB, EBH-terrein), Minckelersweg en Lelyweg. Rond het oude gasfabriekenterrein wordt in totaal 10,4 hectare geherstructureerd. Een zijhaven, het Vuilrak is gesaneerd en gedempt. De zware bodemverontreiniging van de gasfabriek is integraal aangepakt en is een van de landelijke voorbeeldlocaties als het gaat om complexe saneringen. De complexiteit van de sanering en de financiering hiervan heeft de herstructurering in dit gebied vertraagd.

De oude gebouwen van de voormalige gasfabriek zijn behouden als industrieel erfgoed en krijgen een interessante functie als cultureel bedrijvencentrum onder de bevroegen titel “Nieuwe Energie”. In de commerciële schil om deze gebouwen heen wordt gemikt op een clustering van bedrijven in de creatieve industrie. De gemeente werkt in het project Nieuwe Energie samen met Maeijveld. Gebouwen en grond zijn inmiddels overgedragen, renovatie en nieuwbouw zijn dit jaar gestart. Het gaat hier om ca 3,7 ha.

De oostzijde van de Minckelersweg wordt een bedrijvenboulevard (3,5 ha) met allure en zal plaats bieden aan meer innovatieve en arbeidsintensieve bedrijven. De Minckelersweg is gesaneerd en aangelegd. In het gebied vindt afkoppeling van hemelwater plaats en wordt parkeren inpandig opgelost. Een minimale bouwhoogte biedt hier garanties voor intensief ruimtegebruik. De bedrijfskavels zijn bouwrijp, een eerste kavel is in 2003 uitgegeven aan TPG, over 3 andere kavels vinden momenteel onderhandelingen plaats.

Aan de Lelyweg bevindt zich de gemeentewerf (3,2 ha) met als grootste gebruiker de NV Spaarnelanden. Met de voorgenomen verhuizing van Spaarnelanden naar de achterzijde van de Lelyweg aan de Industriehaven kunnen in de komende jaren aan de voorzijde bedrijfskavels vrij worden gemaakt voor bedrijven die passen in het beeld van de Oudeweg.

2.2 Rommelterreintjes – Hendrik Figeeweg en Fige (6,2 ha)

Ten noorden van de Industriehaven bevindt zich rond het voormalige Fige, het Figeeterrein (4,2 ha) en de voormalige Rommelterreintjes (2 ha).

De interessante gebouwen van Fige aan het Spaarne heeft een aantal ontwikkelende partijen, waaronder Maeijveld BV weten te behouden en herbergen nu een groot aantal nieuwe bedrijven. Daarnaast hebben deze marktpartijen aan de kade een semi-openbare ruimte met een hoge kwaliteit weten te creëren. Met deze ontwikkeling is geen overheidsgeld gemoeid geweest. Wel heeft een goede communicatie tussen private partijen en gemeente het proces bevorderd.

Ten oosten van Fige lagen vroeger de Rommelterreintjes met een aantal sloopbedrijven. Hier is 2 hectare rommelig gebied uitgegeven aan nieuwe bedrijven en de reeds daar gevestigde scheepssloperij.

2.3 Noordwesthoek Waarderpolder (10,2 ha)

In de noordwesthoek van de Waarderpolder onderscheiden we 3 herstructureringslocaties: Het Waarderveld en omstreken, het voormalig Nelisterrein en het voormalig Storkterrein. Het vertrek van het grootste deel van de woonwagens en de besluitvorming over de Schoterbrug hebben de ontwikkelingen in dit gebied de afgelopen twee jaar een flinke impuls gegeven. De infrastructuur in het gebied is in een eerder stadium gereedgekomen, de aanleg van de Waarderveldweg, de Wateringweg, de Tingietersweg en de Tappersweg. Het zijn met name de private partijen die de uitgifte op het voormalig Nelis- en Storkterrein hebben gerealiseerd.

Waarderveld en omstreken (2,8 ha): Op het Waarderveld heeft een grote woonwagenlocatie gestaan. Het grootste deel van het woonwagenkamp is in 2002 verplaatst naar andere locaties in de stad. Zeven woonwagens zijn in 2003 nabij de woonbotenhaven op een tijdelijk locatie gevestigd. Ten noorden van de Waarderveldweg is 1,6 ha bedrijfsgrond bouwrijp gemaakt. Het eerste bedrijf, Bauerfeind heeft zich in 2004 met allurebouw gevestigd op de hoek van de Waarderweg en de reeds aangelegde Waarderveldweg. De overige kavels zijn het afgelopen jaar met de aantrekkende economie verkocht aan 7 andere bedrijven. Over het gebied ten zuiden van de Waarderveldweg vinden onderhandelingen plaats.

Boven het Waarderveld bevindt zich het voormalige Nelisterrein, gekenmerkt door een grote (voormalige) scheepsloods. Projectontwikkelaar INOG ontwikkelt hier op 4,6 hectare grondgebied grote en kleine units, al dan niet geclusterd in 2 en 3 lagen, maar ook gebouwen

voor eindgebruikers. Ongeveer 3 ha van het plangebied is inmiddels gerealiseerd. Het laatste deel aan het Spaarne wordt de komende 2 à 3 jaar uitgegeven.

Ten noorden van het voormalig Nelisterrein ligt het voormalig Stork-terrein (2,8 ha). Ook hier zijn door private partijen kleine units en grotere bedrijven gevestigd. In betrekkelijk korte tijd zijn in dit deel van de Waarderpolder meer dan 100 bedrijven gevestigd met honderden arbeidsplaatsen, waarmee een interessant deel van de werkgelegenheidsdoelstelling is gehaald.

2.4 De Noordkop van de Waarderpolder (12,5 ha)

De Noordkop van de Waarderpolder bestaat uit drie herstructureringslocaties, het voormalig RIDS-terrein, de bedrijven Meuwisse en Bottelier en de noordoosthoek van de Waarderpolder.

Het RIDS-terrein (3,5 ha) zal voor een deel benut worden voor het tracé naar de Schoterbrug, de oeververbinding die het noordelijk deel van de Waarderpolder moet ontsluiten. Naast dit tracé is op het grondgebied (1,5 ha) van NV Afvalzorg uitgifte aan bedrijven mogelijk. De sanering en ophoging worden heden afgerond.

Met de firma's Meuwisse en Bottelier wordt in het kader van desanering, de ophoging, de komst van de brug en de nieuwe verkaveling van de noordkop van de Waarderpolderoverleg gevoerd over de herpositionering van de bedrijven. (2,8 ha).

In de noordoosthoek van de Waarderpolder zijn reeds in 2000 ten noorden van de Hoffmanweg een aantal grotere bedrijven gehuisvest op ca. 0,8 hectare. De rest van de noordoosthoek (5,4 hectare) heeft gewacht op de besluitvorming over de Schoterbrug. Met de komst van de Schoterbrug worden in het project Noordkop Waarderpolder de definitieve verkaveling van de noordoosthoek en het RIDS-terrein op korte termijn vastgesteld, waarna de uitvoering van de herstructurering kan beginnen. Het is voor de aanpak van dit gebied dat de Provincie Noord-Holland onlangs een bedrag van € 1.500.000,- beschikbaar heeft gesteld vanuit de HIRB-regeling.

Het project Noordkop Waarderpolder zal de komende 5 jaar gefaseerd worden uitgevoerd, een projectvoorstel wordt in de komende maanden opgesteld.

2.5 Crown Business Centrum 5,5 ha

Bij de Mollerusweg ontwikkelt projectontwikkelaar, De Raad Vastgoed, op 5,5 hectare het Crown Business Centrum in de voormalige gebouwen van de Nederlandse Rotogravure Maatschappij (Elseviers). Het Crown Business Centrum is een bedrijfsverzamelgebouw voor productiebedrijven in een meer kantoorachtige omgeving, waar deze bedrijven, maar ook andere bedrijven in de Waarderpolder kunnen gebruik maken van een scala aan centrale voorzieningen, centrale balie, telefoondienst, vergaderzalen, bedrijfsrestaurant, fitness en kinderopvang. Deze ontwikkeling is volledig privaat gefinancierd.

2.6 Oostpoort-Oost

De ontwikkeling van de Oostpoort vindt heden plaats in het kader van het programma Spoorzone, maar wordt door de aard van de werkzaamheden uitgevoerd door de programmamanager Waarderpolder. Ten zuiden van het spoor, in de Zuiderpolder is 25.000 m² kantoren gereed en wordt het multifunctionele stadion gerealiseerd. Aan de noordzijde van het spoor, in de Waarderpolder is IKEA in het voormalige gebouw van Sony gevestigd. Tussen IKEA en station is er ruimte voor 89.000 m² kantoren. Een aanpak voor de ontwikkeling van het noordelijk deel (Oostpoort fase2) wordt dit najaar gepresenteerd, zie ook de evaluatie masterplan Spoorzone.

Totaal herstructurering Waarderpolder

Tabel 1. Overzicht van gerealiseerde en te ontwikkelen hectares herstructurering Waarderpolder, december 2003

Locatie	Bouwrijp/ uitgegeven	Nog te herstructureren	Totaal
Nieuwe Energie	3,7		3,7
Minckelersweg	3,5		3,5
Lelyweg		3,2 in 2007-2009	3,2
Figee/Rommelterreintjes	6,2		6,2
Waarderpolder noordwest Waarderveld Voormalig Nelisterrein Voormalig Storkterrein	9,2	1,0 in 2007-2008	10,2
Noordkop Waarderpolder Voormalig RIDS-terrein Meuwisse/Bottelier Noordoosthoek	0,8	11,9 in 2006-2011	12,7
Crown Business	6,0		6,0
Totaal	29,4	16,1	45,5

3. Kwaliteit

De kwaliteit van bedrijvenpark Waarderpolder is van belang voor de huidige gebruikers van het gebied, passanten, maar ook voor het vestigingsklimaat van nieuwe bedrijven. De intensieve samenwerking tussen gemeente en de Industriekring Haarlem heeft geleid tot allerlei kwaliteitsprojecten. Het programma herstructurering onderscheidt binnen het begrip kwaliteit de volgende thema's en middelen:

3.1 Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van een bedrijvenpark is een van de belangrijkste voorwaarden voor de continuïteit. De ontsluiting van de Waarderpolder als gebied wordt in grotere verkeersprojecten geregeld. In het bereikbaarheidsprogramma Waarderpolder wordt de samenhang tussen de grote verkeersprojecten in relatie tot de herstructurering uitvoerig belicht. De Schoterbrug wordt evenals de Oostweg voorbereid voor realisatie in 2008. Met de komst van IKEA zijn de verbredingen van de Stastok en Keggeviaducten en Camera Obscuraweg in 2005 uitgevoerd en behoren de spitsfiles hier tot het verleden. Om in het zuiden de verkeerssituatie in de toekomst te reguleren wordt een fly-over aangelegd die een directe afslag van de A 200 naar de Waarderpolder moet vormen. De ontsluiting van de deelgebieden en de individuele bedrijven wordt binnen het programma Waarderpolder

gerealiseerd. Het project Zero Friction Mobility biedt daarbij naast de aanleg van wegen oplossingen voor duurzaam mobiliteitsmanagement en stimuleert het gebruik van openbaar vervoer en de fiets voor het zakelijk en woon-werkverkeer.

3.2 Beheer

Een verouderd bedrijventerrein verslonst snel, maar vooral ook tijdens het herstructureringsproces verdient beheer bijzondere aandacht. De gemeente Haarlem heeft met het bedrijfsleven besloten het dagelijks beheer een impuls te geven met de introductie van parkmanagement. Het parkmanagement functioneert tot tevredenheid van alle partijen. De gemeentelijke diensten opereren op aanwijzingen van de terreinbeheerder, zwerfvuilteams worden efficiënt ingezet, maar ook het bedrijfsleven wordt op haar verantwoordelijkheden gewezen en jarenlange burenruzies worden opgelost. De parkmanager heeft de collectieve beveiliging een goede impuls gegeven en is actief met allerlei collectieve voorzieningen en contracten op het gebied van energie, afval, gebundeld goederenvervoer, telecom, breedband, Polderborrel en de website www.waarderpolder.nu. Een evaluatie en een voorstel m.b.t. de definitieve formalisering van parkmanagement wordt de komende maanden gepresenteerd.

3.3 Handhaving

Het is een landelijke trend dat na jaren van gedoogbeleid er strenger wordt gehandhaafd inzake milieuwetgeving, brandpreventie, oneigenlijk gebruik, bouwvoorschriften etc.... In de Waarderpolder wordt deze handhaving in het kader van het programma gecoördineerd aangepakt. Politie, milieudiensten, bouwtoezicht en andere handhavers voeren gezamenlijke acties uit om de veiligheid in en het aanzien van het gebied te verhogen. Ook hier speelt de parkmanager een belangrijke rol. Ten behoeve van de handhaving wordt het bestemmingsplan Waarderpolder herzien en is een handhavingsproject dit jaar in uitvoering. In 2004 heeft een partiële herziening reeds bewerkstelligd dat de ongebreidelde groei van bedrijfswoningen is gestopt.

3.4 Ruimtelijke kwaliteit

Bedrijventerreinen kenmerken zich in de regel niet door een fraaie beeldkwaliteit. Voor de aan te leggen Minckelersweg is een eerste beeldkwaliteitsplan opgesteld. Dit instrument bevat goed in de praktijk om de ambities tot uitdrukking te laten komen. Het is de bedoeling dat met het nieuwe bestemmingsplan een integraal beeldkwaliteitsplan wordt opgesteld. Bijzondere aandacht is er voor de bebouwing langs de grotere wegen, maar ook wordt in overleg met het bedrijfsleven de Spaarne-oever herontwikkeld, waarbij op verschillende locaties een semi-openbare oever ontstaat met interessante gebouwen die zich met hun voorkant naar het water richten.

Intensief ruimtegebruik is een ander speerpunt. Bij gronduitgifte stelt de gemeente Haarlem de eis van 80 werknemers per hectare, maar ook allurebouw met twee lagen of meer wordt bij de verkoop van grond en straks in het nieuwe bestemmingsplan afgedwongen. Parkeren op eigen terrein is al jaren een vereiste, maar sinds kort heeft parkeren op het dak zijn intrede gedaan.

3.5 Duurzaamheid

De herstructurering van de Waarderpolder heeft duurzaamheid hoog in het vaandel. In 2000 is een plan van aanpak opgesteld door Twijnstra en Gudde en hieraan heeft de gemeente een uitvoeringsprogramma gekoppeld dat met het bedrijfsleven is vastgesteld. Eind 2002 zijn de bestaande initiatieven in kaart gebracht en een aantal zijn vertaald in een kalender ter stimulering. Het gaat hier om duurzame zaken als afkoppeling hemelwater, parkeren op het dak, parkmanagement, warmte-opslag, windmolens, biogas, rijden op aardgas, duurzaam mobiliteitsmanagement, een duurzame energiescan. Ook staan zaken als integraal waterbeheer en externe veiligheid in de Waarderpolder stevig op de agenda. Uiteraard zal het thema duurzaamheid zijn weerslag in het bestemmingsplan vinden.

3.6 Innovatieprogramma Waarderpolder

Het innovatieprogramma Waarderpolder vormt met de herstructurering, het parkmanagement, het project Zero Friction Mobility een landelijk voorbeeldproject. Binnen dit programma worden met het bedrijfsleven, het ministerie van EZ, de Provincie en In-Holland innovaties bij bedrijven, maar vooral ook innovatieve samenwerking tussen bedrijven gestimuleerd. De partners zijn zeer tevreden over de resultaten en willen met elkaar het programma na de eerste drie jaar voortzetten en structureel borgen in een op te richten platform.

3.7 Acquisitie en promotie

Ten behoeve van de gronduitgifte van de beschikbare hectares die met de herstructurering een feit zou zijn, is door Buck Consultants in 2001 een marktsegmentagerapport opgesteld dat een leidraad is gebleken bij de uitgifte aan bedrijven. Het rapport kent deelgebieden een eigen identiteit toe die een handvat bieden voor de markt. In het zuidwesten wordt een cultureel bedrijvencentrum nagestreefd, de verkantoring van het bedrijfsleven krijgt een plaats in het zuiden van de Waarderpolder, het middengebied biedt plaats aan vooral ambachtelijke, reparatie- en handelsbedrijven en in het noorden zullen de wat grotere productie- c.q. distributiebedrijven gevestigd worden. De uitgifte van de acquisitiefolder en de lancering van de website hebben in combinatie met gunstige ontwikkelingen als de uitvoering van de bereikbaarheidsprojecten en de komst van IKEA geleid tot maximale gronduitgifte.

Financiën

De kosten van het programma Waarderpolder worden gedekt en geadministreerd binnen de grondexploitatie Waarderpolder. Voor de onrendabele top die overblijft, wanneer de kosten van sanering en aanleg infrastructuur worden verminderd met de opbrengsten van gronduitgifte, worden de toegekende subsidies ingezet, die elk hun eigen verantwoordings- en uitbetalingsregime kennen. Declaraties van miljoenensubsidies als ICES en Stirea zijn dit jaar met succes afgewikkeld. Een nieuwe subsidie (HIRB) is aangeboord en dit jaar zal een aanvraag in het kader van de Topperregeling plaatsvinden. Uit het voorafgaande is duidelijk geworden dat het programma Herstructurering Waarderpolder nog niet is afgerond. Complexe saneringen en uitgestelde besluitvorming over ontsluiting en woonwagenlocaties hebben een aantal projecten vertraagd, maar zijn door recente besluitvorming versneld in uitvoering gekomen. Bovendien is het areaal van de totale herstructurering meer dan verdubbeld t.o.v. de beoogde hectares bij de start van het programma in 1997.

De grondexploitatie Waarderpolder vertoont nog altijd een financieel gezond evenwicht. Het meerjarenprogramma grondexploitatie (MPG) 2005 bevestigt dit beeld met een positief resultaat van € 3,7 mln. De prognoses voor het komende MPG zijn gunstig door een aantal meevallende grondopbrengsten, subsidietrajecten en een efficiëncyslag met betrekking tot de uitvoering van werken dit jaar. Deze opbrengsten evenals het positieve resultaat zijn binnen de grondexploitatie Waarderpolder vooralsnog noodzakelijk voor het afdekken van risico's van lopende en toekomstige projecten.

Ondertussen heeft de gemeente in de nota “optimalisering grondexploitaties” wel besloten om de ramingen ten aanzien van een openbare Spaarne-oever in te zetten voor de reserve grondexploitatie. Hiermee levert de grondexploitatie Waarderpolder een belangrijke bijdrage aan de reserve ad € 3,6 mln. Deze exercitie wordt in 2006 geëffectueerd. Het omslagfonds Waarderpolder wordt vanuit de grondexploitatie gevuld bij grondverkoop. Dit fonds (stand € 3,5 mln) wordt ingezet voor de dekking van de uitvoering van de (deels lopende) grote verkeersprojecten in het bereikbaarheidsprogramma Waarderpolder. Hoewel dit fonds jaarlijks, hoewel bescheiden in omvang, toeneemt is het aantal verplichtingen (zoals opgenomen in het Investeringsplan) zodanig dat de uitputting van dit fonds nabij is. De complete financiële verantwoording over grondexploitatie en omslagfonds vindt zoals gebruikelijk plaats in de MPG 2006.

Deze evaluatie geeft vooral weer hoe het in de Waarderpolder gesteld is met de prestaties in het programma Herstructurering Waarderpolder in de afgelopen jaren. Het masterplan Waarderpolder dat de komende maand wordt gepresenteerd zal op de vervolgaanpak gericht zijn en gevolgd worden door nieuwe kredietaanvragen voor toekomstige werken.